

LO GERONÉS

SEMANARI PORTA - VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ	
Gerona	1 peseta trimestre
Fora	1.25 id. id.
Extranger...	1.50 id. id.
Un número,	10 céntims

Any 1.er

Administració y Redacció SABATERIA-VELLA 2 1.er

Dissapte, 15 de Dezembre de 1894.

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que s'remeten á la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanari.

BIBLIOTECA PÚBLICA GIRONA

Núm. 37.

SECCIÓ GENERAL

La obra d' En Vayreda

Tot Barcelona ha anat aquestes darreres setmanas á endir tribut d' admiració al plorat artista que avuy anyan y anyoraran sempre la Pàtria, la Fé y l' Art de Catalunya. Davant per devant de la herencia gloria que d' ell nos resta, ha sigut unànime la opinió, concedint á la obra d' En Vayreda la trascendencia que fins avuy li havia sigut pledejada, mercés als prejudicis d' escola y á la intranigencia dels artistas del *antich régime*, que encloian tota la frescor y la poesía de la naturalesa dins d' una gama convinguda y d' una cuadricula en que hi figura tot lo que podia pintarse y lo que no, baix pena d' inatema.

Si el nom d' En Vayreda no portés ja ab ell lo recor dels mèrits positius que l' adornavan, podríau titllarse d' passionats los conceptes que 'ns ha merescut la notableísima exposició instalada á ca 'n Parés, ja que comensém per declarar que sentiam per ell en vida y per tot lo que le sa mà n' eixia una mena de atracció, més ben dit fascinació, que 'ns feya estar embadalits en sa presencia y en a de sus obras, efecte que no ha pas esborrat encara la Mort ab la traydora escomesa ab que 'ns l' ha arrebassat. Aixó que no 'ns honravam més que ab sa coneixensa d' ns de las assambleas de la Unió Catalanista á Manresa i Reus.

Entre la cincuentena d' obres exposadas pot seguirse o procés de la obra del malaguanyat artista. Comensant per la època anterior á 1870 en que, malgrat y sentir gerinar l' art en son cervell, no hi havia la destresa, la tècnica de la pintura; posteriorment dominada aquesta ab la ajuda de son amic y mestre lo celebrat Martí y Alsina, intà cuadros correctes que podrían atribuirse ben bé á iquest fins que, després de llarga gestació plena de deliques amorosos ab la naturalesa de sa encontrada, llénsa al non del art sus *primaveras y tardors* y sus inmortals *Camps de fajol florits* pas á pas poden seguirse sus avenços, sus dubtes, son ideal incessant: l' *art veritat*, aquell art que, segons ell mateix, «sent lo que fa en oposició al art convencional que no més fa lo que sab». L' esclat de sus primeras obres impresionistas nos lo figurém comparant-lo ab lo produxit per un raig de sol entrant en un teatre la tarda d' un diumenge, y evidenciant la falsetat de tot, enllentjant la claror del gas, las decoracions, las robes dels cómichs, espeschein la atmosfera caldejada y fent repulsius los rostres congestionats dels espectadors satisfets ab la farsa convencional d' entre bastidors. A la claror del raig de sol de la comarca olotina, reflectit en las primeras telas d' En Vayreda, que, al mateix temps que l' proclava mestre entre 'ls mestres, li concedia lo títol d' ardent enamorat de sa terra, se redressaren los enemichs de la veritat acusantlo de fer excessivament esbossadas sus obres, sens dubte, deyan per no saber acabarlas prou be. La col·lecció de dibuixos al llapis que 's veu á «Ca 'n Parés», demostra que mentian pel coll los que tal deyan. No pot demanarse més en quant á correcció y minuciositat de detail.

No; en Vayreda no pintava del modo que ho feya, per comoditat, ni molt ménos pera amagar sa ineptitud. No y mil voltas no.

En Joaquim Vayreda feya tal perque era artista, son cor era vas d' aficions y sentiments delicadíssims y del espectacle de la naturalesa 'n treya consecuencias lògicas y encertadas. Heus aquí lo que deya en 1885 al amic dels dos, en Carles Pirozzini: «Se m' ha taxtat per nostres crítichs d' impresionista y s' ha dit que mos cuadros pecan d' abocetats. No diré que no tingen rahó los que tal cosa asseguran; pero en los grans mestres he après que, en lo paisatje sobre tot, lo que nos atrau y fascina es la impressió del conjunt. Las grans masses dintre de las grans armonias son las que parlan en lo paisatje, son las que in-

fundeixen tristesa, alegria, tranquilitat, terror, melancolia, soletat, etc., y en quant als detalls sols se deuen admetre los que cooperin al triomf del conjunt.—May he vist á ningú extasiat davant d' un d' aqueixos cuadros vius del natural entussiasmarse per una pedreta, per una fulla ó per una flor; ans al contrari, los he sentit prorrumpre sempre en frases d' entussiasme al contemplar lo grandiós espectacle de la naturalesa, son admirable conjunt y l' eloquent mütisme de sus sentimentals impresions.—Lo transportar aqueixas emocions á la tela es pera mí la missió del paisatjista, donant ademés un sabor genuïnat local á sus ob. as. A mon hui entende, las obras de certs miniaturistes y fotógrafos del natural podrán tenir tot lo valor que 's vulga, pero no 'ls admeto com á verdaders paisatjistas de casta y artistas de cor y d' ànima. Ademés, presereixo que 's diga de nos paisatges que no son acabats, á que puga dirse d' ells lo que pot dirse de molts d' altres: que s' acaban sense haver sigut comensats.»

Aquesta hermosa y valenta professió de l' artística 'ns estalvia de vindicar lo bon nom del malaguanyat Vayreda, y fa molt més encara, nos confirma l' concepte que d' ell teníam de temps format, lo de delicat poeta y ardent regionalista.

Que sabia compondre y acabar un cuadro, enriquintlo ab las minucias més propias d' un detallista, nos ho demosta en *Las primeras calsas*, admirable composició verdaderament catalana, y escena sentidíssima de la llar; que sabia dibuixar y pintar del natural fins als més petits de talls, als nervis d' una fulla, á la anàtoma d' un tronch vegetal, ho patentisan sos dibuixos al llapis y 'ls estudis al oli de sus hortas y regadius. Mes no era aquesta la missió á que 's sentia cridat en sus obras: volia conmoure al espectador y ferli sentir en tota sa intensitat la fruición que en ell causava la contemplació de sa rica y variada comarca; volia introduhir en sus paisatges uns elements que fins aliavors no tenian nostres artistas y conensavan tot just á introduhir los francesos, entre 'ls quals l' havia impresionat molt lo célebre Millet. Aquets elements foren l' element dramàtic y l' color local.

No li bastava á n' ell copiar lo que tenia al devant, y lo que anyorava quan no ho veia, los crepusculs d' Olot, los prats gemats, la expléndida florida d' ametliers y cirerers, la ondulanta mota dels camps de fajol gronxantse al vent com cabelleras rossas, no; volia assolir més encara, volia que al veure sus telas s' experimentessent los sentiments e impresions que á son cor li havia produxit tan hermos espectacle. No pintava pera patentizar sa aptitud y son vast talent, ho feya pera conmoure; sa missió era, donchs, fins á cert punt la d' un apóstol de la terra que vol infiltrar en los cors d' altres lo joch que crema dins del seu.

Y tant es així, que ell, nostre plorat artista y company de causa, no pintava sos quadros davant del natural, sino que beguent á grans glopadas en la font inestroncable de la naturalesa, en sos solitaris passeigs y excursions, arribava á casa, concentrant tota la intensitat del efecte sentit, coyantla y delectantse ab ella y solzament allavors trasladava á la tela després de màgica evocació l' desaparegut espectacle, en presencia d' esbossos y apuntacions de moment, reconstituintlo y donantli al passar de son cor á son pizell aquell perfum de poesía y de pàtria, aquell *homo aditus naturae*, mercés al qual las obras d' art revelan ab tota magnificència la personalitat de qui las ha produhidias.

¿A qué parlar ara de las obras del Saló-Parés, aislament? No 'ns creyem que sia aquest lo moment oportú. Llevat de las darreras que la mort li privá d' acabar y que no fan més que robustir lo concepte que generalment se tenia format de tan eximi artista, las demés deuen pendres en conjunt pera apreciar lo talent y la laboriositat d' En Joaquim Vayreda, ja que totas ellas (especialment las compresas en la època en que ja s' havia mostrat resolt fundador de la escola olotina) son com las notas brillants d' un himne grandiós que son cor d' artista y de poeta en toná durant sa vida al art y á la terra que li doná la vida;

ja que totes elles forman una toya exuberant composta de verdors humides dels prats, de celatges enlluernadors, d' ubagas ombrívolas, de fruyterars florits, de camps rossejants, de torrents y còrrechs armoniosos, y quals colors, perfums, clarors y melodías misteriosas nos ha deixat grabats al cor pera may més esborrar-se ab la màgica incomparable de son pizell l' infotunat Vayreda.

Plorém doblement la mort del artista y del patriota. Sa obra durarà molt més que nosaltres y aprenguém en ell á fer estimable la pàtria nadiva y á estudiar d' ella totes las més amagadas bellesas pera ensenyar á nostres fills á honrarla com es de lleu y rahó, tal com havia fet en Vayreda ab aquell bon gust y delicadesa de sentiments que en sus obres resplandeixen. Plorém sa pérdua, plañentnos de que la Mort combati tan despiadatament nostres filas ab tan crudel acert que fa caure á sos cops funestos sempre las figures de cap de brot ab preferència á las que no mancaran en tanta de manera pera la obra emprès y pera qual triomf travallém sempre ab l' ès y constància.

Per fortuna sa vida fou exemple d' homes honrats y creyents y per això deu gosar ja de la benaventuransa eterna lo qui en vida fou l' eminent pintor Joaquim Vayreda.

BONAVENTURA BASSEGODA.

(De *La Renaixensa*.)

L' ENSENYANSA

de la Doctrina Cristiana á Catalunya

(Acabament.)

Per lo que toca á la ciutat y Diòcessis de Barcelona, s' ha de tenir en compte una observació, que en nostre entendre, es de molt pés. Nostres Sinodals no prescriuen en cap disposició terminant, que la ensenyansa del Catecisme s' hage de fer en llengua catalana, ó materna, com se manà en les altres diòcessis, seguint les ordinacions del Concili Tridentí y de les Constitucions de Tarragona, però estan escrits en català los mánaments referents á n' aquest punt y qu' avuy han de formar jurisprudència aquí en lo terreno eclesiàstich, perque son los qui están vigents. Nos referim á les «Constitucions Sinodals de la Diòcessis de Barcelona, reunides, renovades y aumentades en temps del Illm. y Rdm. D. Fr. Ildefons de Sotomayor, Arcabisse, Bisbe de Barcelona, are per obra y estudi del Excm. é Illm. D. Antoni Palau, Bisbe axí mateix de Barcelona, altre vegada fetes estampar.» (1) La primera Constitució del títol II diu axí: «Essent la Doctrina Christiana tan necessaria pera alcançar la eterna benaventurança, com dalt està dit, en la qual convé que los Catòlics sian instruits, pera què sapien lo que deuen creuer y obrar: manám pérçó, Synodo approbante, á tots los Rectors, Curats y Divers, que tots los dies de Diumenge (á més del que están obligats ensenyar al poble en la Missa, ja sia per precepte ja sia per consuetut) ells per si, ó si no podrian per causa de algun just impediment, per medi de son Vicari, ó faltant aquells per algún minyó dels més instruits, fassan ensenyar als minyons, y repetir moltes vegadas, la Doctrina Christiana, ja sia fóra, ó dins de la Iglesia, desde la una fins á las dos horas de mitj dia ó altre hora més acomodata, tocada primer una campana, peraque se junten los minyons. Per lo tant enviarem á tots los Rectors, Rosaris, Imatges ó altres Estampas á modo de premis, pera excitar los ánims dels minyons en aquella èdat, no del tot inhàbil, ans be (segons ensenya la experiència) molt acomodata. A totas empero las personas que se emplearan en tant sànt exercici de ensenyar la Doctrina Christiana; y á tots y qualsevol altres de qualsevol estat, grau ó condició que sian, que accompanyaran la professió, ó assistiran en lo lloch, ahont se ensenyará, no sols per aprender lo que no saben, sino perque lo que saben no se 'ls olvide, á més del mérit de llur devoció y religió, los concedim de

(1) Barcelona—1860—pág. 59.

VARIETATS

Necessitat de la reorganisació gremial

Conferència dita en lo Círcol Mercantil de Santiago, la nit del 21 d' Octubre últim, per D. Alfred Brañas.

(Continuació.)

Havia tocat l' hora suprema en lo rellotge dels segles. En l' horitzó, sempre cobert y fosch de les societats paganes clarajava la llum de la llibertat. Lo fill de Déu baixa del si de son Etern Pare pera salvar als pobles y sellar ab sa sanch en lo cim del Calvari lo pacte d' amor entre el cel y la terra. La historia del mon resulta ab axó partida en dos grans meytats; a l' una quedava la esclavitut, la guerra, la tirania política, lo cult de la matèria, miseria y llàgrimes, odi y tenebres; a l' altre la llibertat, la pau, lo dret individual, lo cult de la idea, lo espiritualisme, felicitat, riquesa, llum y amor. (Grans aplausos.)

Lo Christianisme era la antítesis del romanisme: aquell aixecava un altar a la llibertat, a la igualtat, a la fraternitat entre tots los homes, significava lo cult de la idea, de lo sobrenatural, lo triomf del esperit sobre la matèria; aquest pretenia conservar lo despotisme sacerdotal, la esclavitut y la guerra, significant a l' en revés l' triomf de la matèria sobre l' esperit.

Dos civilisacions topaven l' una ab l' altre: la una lluyava ab ses armes, sos guerrers y sos Césars; l' altre ab sos màrtirs, sos apòstols y sos Bisbes. Lo Christianisme atacava al mateix temps a la esclavitut política y a la econòmica, emancipava a la dona y als fills, establia sobre nous fonaments lo dret de propietat, atacava durament lo cult dels déus y la divinisació dels héroes, y encare que no disposava d' altres armes que la predicació de sa doctrina y la confessió pública de sos dògmes, los Emperadors s' extremiren davant la nova idea y mantingueren aquella sèrie de persecucions que comensaren ab Tiberí, Nerón y Claudi, se temperaren ab Adrià y Antoni Pio y acabaren sanguinants y horroroses ab lo ferós Dioclecí. Més al cap y a la fi lo triomf fou de la veritat, de la llum, de la justicia y de la llibertat. Convensuts los Césars de sa impotència temperaren lo rigor de sos decrets, y, per altre part, la inacció dels exèrcits, lo refinament del luxo, l' abatiment del Senat, los excessos del poble, debilitaren aquella rassa herculea, y poch a poch una anèmia social se va apoderar de per tot, desde l' tron dels Emperadors fins a les més llunyanas províncies del imperi.

Entre les numeroses conversions que molt sovint hi havia, ne faltava una que cambiés per complir l' aspecte del mon, y aquest a la fi se realisà entre mitj de la cridoria dels combatents y lo brugit de les armes. Constantí victoriós contra Magencí, adora la creu santa, que va veure dibuxar-se en lo cel del campament y donà la pau a la Iglesia a principis del segle IV. Quin espectacle, senyors, desde aquell famós edicte que va constituir la existència legal de la Iglesia dintre del Imperi Romà!... Surten los christians de les catacumbes, galeries subterrànies, ahont fins allavores vivien amagats celebrant sos misteris, y entonant himnes de alegria esparxent per tot la bona nova. Se bastexen Iglesies, oneja la Creu en tots los estandarts, se celebren Concilis ab consentiment de l' Emperador, y una nova era de pau y d' amor naix allavores pera la humanitat redimida. (Be, molt be.)

La Iglesia empero hauria tardat molts segles en fundar lo regne de la llibertat y del dret, sino hagués comptat ab altres gentz, no posseïdes de les grolleres idees del paganism, del amor als goigs de la matèria y de la afició a les velles creences y a les costums enervants y a la luxuria ingènita que empètitia les energies del organisme y de la intelligència.

Per axó la mà de Déu escullí poblacions, rases primitives, homes serios, esperits independents, que fossen com lo llevat de les santes doctrines del Christianisme. Y comensà, senyors, a últims del segle IV y principis del V aquella seguida invasió de pobles bárbaros que descobrígut vivien al Nort d' Europa en les bosqueries de la Germania y en les amagades regions de la Escandinavia. No erugué com sens dubte es creença general, que la invasió se fés d' un sol cop, passantlo tot a sanch y a foch, ni que los invasors fossen tant nombrosos com la pols y sens que mai poguessent comptar-se. Aquells es lo concepte vulgar de la invasió dels bárbaros, los historiadors serios, los que s' han endinsat en lo pregón d' aquelles llunyanas etats, nos diuen que les invasions de les tribus del Nort comensaren ab corrieres, ab petites lluytes, que portavan per resultat un petit avens sempre progressiu dels invasors. Axis arivaren los franchs, los longobarts y los borgonyons. Ni tampoch tots los bárbaros eran tant nombrosos com se crén: los franchs arriaren tot just a sis mil; dels longobarts se conta que mai lluytaren en nombre de quaranta mil homes. Ab una paraula, que pot suposarse un nombre verosímil de 8 ó 9 milions de bárbaros, nombre insignificant, comparat ab lo que representaven tots los pobles del Orient al Occident.

Aquests pobles, que no estaven contaminats ab los errors y lo sensualisme dels orientals, que no conexien la esclavitut, que tant respectaven a la dona, condemp-

nau ab severíssimes penes l' adulteri, que tenien un respecte profou a sos capdills, que estimavan la llibertat y la independència personal; no se civilisaren, ni podian civilisar-se ab la idolatria romana, ni ab sa literatura que no entenian, ni ab una filosofia que no 'ls parlava a l' ànima, pero se rendiren davant de la magestat de la Iglesia, perque la senzillesa de ses ceremonies, l' aparato de son cult, la venerable presència de sos sacerdots, desvetllaven lo sentiment de sa fé natural; perque eren homes primitius, que encara portaven en ses alteroses falçs l' últim resplandor d' aquella llei santa promulgada en lo Sinai entre los vius esclats dels llamps. (Llargs aplausos.)

Y los bárbaros arribaren a esser christians; les primeres conversions foren de prínceps y de reys: a la conversió de Clodovéu seguiren les de Richiaro, rey dels Suevs y la de Recaredo monarca dels Gots, y quant les lluytes de renovació s' acabaren, y un poble, entre tots los invasors, va dominar y sometre als altres; a la unitat immensa del Imperi romà va seguir la varietat extraordinaria de les nacionalitats europees. Los franchs acabaren per regnar sobre quasi tot lo mon bárbaro. Carles Many, coronat Emperador per lo Papa Lleó, ofereix sa espasa a la Iglesia, y desde allavores units estretament lo poder civil y lo religiós, nusada a la tiara pontificia la imperial diadema, lo Christianisme fa via sens obstacles a la conquesta pacífica de la humanitat y los estensos dominis del sacre-romà imperi reben l' hermosissim nom de *christianitat*.

Pero lo tránsit d' una època a l' altre, del error a la veritat, de la barbarie la civilisació, no podia ferse *per saltum*: una institució mitj subilm, mitj bárbara, barreja de virtuts y de vicis, de cruetats y dolçors, lo feudalisme, en fi, va naxer ab la doble missió de transformar l' orde social y apoyar a la Iglesia. Lo Emperador Carlos Many no podia atendre directament a la administració de sos grans dominis, y a les llunyanes províncies conquerides y als payssos sotmesos, va enviar delegats, los *Missi Dominici*, que ab lo titol de *Duchs, Comtes y Barons*, arribaren més tard a esser petits sobirans dintre de son respectiu territori.

Lo feudalisme, que significa la dependència del vasall, del vassut, al conqueridor que concedí al primer la possessió de terres mitjansant serveys personals que arriaren més tard a esser reals, redimi als esclaus, a los qui succehiren los *siervos de la gleba* y més tard los vasalls, homes ab llibertat, duenyos de si mateixos y de les terres que conrebuaven. En los castells feudals se refugiaven los artesans que fugien de les embestides dels bárbaros y al voltant de les fortaleses senyorials s' estableiren los primers tallers.

Avans del feudalisme, los oficis y les arts no tingueren altre refugi que 'ls convents y monastirs; a lesordes religioses se deuenen tots los progressos y avensos de les arts y la millora dels camps. Los monjos de Sant Basili, los hermitants y sobretot los benedictins, salvaren los tressors de la civilisació antiga. Sant Benet dictà a sos deixebles en lo Mont Casino sa famosa *Regla* que no era solament un conjunt de disposicions religioses, sinó un tractat de moral, de política, y d' economia. Los primers monjos no sols resavan sino que a més travallaven les terres y protegien los oficis mecànics. Lo mateix copiavan manuscrits y reproduïan les obres antigües, que inventavan aparatos y màquines y perfeccionavan los aparatós industrials. Los feudals, los guerrers que tot ho arrasavan y destruïan, arribaven a n' aquelles morades de pau, y rendian sa espasa, descobriren son cap y doblegaven lo genoll, perquè, allavors, senyors, hi havia fè, se creya ab alguna cosa, y al enrevés de lo que avuy passa, lo cavaller veia en la religió un fré pera ses codicies y un vall pera ses malvestats. Per axó los artesans y comerciants, acorralats y perseguitats, s' estableïan entorn dels monastirs y amparats per ells se associaren y formaren los primers gremis, fins que 'ls ferotges conqueridors abandonaren les viles y ciutats pera guerrejar ells ab ells ó ab nous enemichs. Y aquests nous enemichs aparegueren en lo segle VIe quant l' esperit religiós avansava rápidament. Foren tals enemichs los àrabs, y desde l' aparició de Mahoma, fins vuyt segles després, se mantingué una lluita entre dos rases y dos religions, que aplegà a tots los guerrers, armà a tots los Prínceps Christians y conmogué a tota Europa amenassada de mort per les invasions mahometanes posseïdes d' òdi sanguinós.

Aytal acontexement aumentà lo poder dels senyors, les concessions imperials a les Iglesies y Monastirs estenguaren la esfera del feudalisme, y durant los segles IX, X y XI, hi hagué dos classes de feudals: los Bisbes y los Abats que exercian jurisdicció civil y penal, y disposavan de la forsa mora que 'ls hi concedian la disciplina y los concilis, y los *Senyors* y castellans que lluytavan mítinament ó ab los Reys, per rivalitats, ambició ó capricho.

Desertes les viles y ciutats, foren los camps y llogarets objecte de la voracitat y rapinya dels feudals: a tant va arribar l' estat de guerra entre aquests petits sobirans, estat de guerra que en lo segle XII arribà al estrém, per conseqüència de les lluytes entre la Iglesia y l' Imperi y ab motiu dels antagonismes entre Gregori VII y Enrich IV de Alemanya que produïren la guerra de las investidures, y que la mateixa Iglesia amaynà, anun-

ciant en nom de la caritat y del cel una treuga entre 'ls combatents.

Gracies a la *Treuga de Deu*, espays de temps en que se suspenien les hostilitats desde l' Advent a la Epifanía y desde l' Diumenge de Septuagéssima fins a la Octava de Pasca, y en lo temps intermedi del dimecres a la tarda al dilluns següent al demà, los artesans podian travallar en sos abandonats obradors, los terrassans conreuar les terres sense perills, temors ni inquietuts.

(Continuarà.)

Secció Literaria.

INTIMES

Prop ta finestra un rossinyol cantava:
en ta finestra un claveller floría:
un llas d' amor los nostres cors lligava
y un foll desitj la nostra boca unia.

Y, quant, perjura, ton desdeny matava
l' innèns amor que mon espirit nodría,
la flor se desfullava
y 'l rossinyol moria.

¡Qué bé t' escau esta rosa
que dus posada en lo pit!
¿ho creurías si te deya
que me posa engelosit?

Donchs, es cert, y 'm fá quimera
que's delecti ab los ardors:
dom los brassos, y aixafemla
juntant nostres propis cors.

La teva mà per mos cabells lliscavas,
negres y hermosos los servá l' amor:
desde que tú no 'ls amanyagas, ¡mira
que blanxs que son!

Que vingue l' hivern, hermosa,
que fugen tots los auells,
que se desfulle la rosa
y 's marceixin los clavells.

Que la neu cobreix l' hora
com un cos amortallat;
que la terra sigue morta
y tot fasse feret;

Mentre, tú, noya encisera,
guardes per' mi ton amor;
serà sempre primavera
dintre l' jardí de mon cor.

PERE DE PALOL.

Centre Catalanista de Gerona

Y SA COMARCA.

Convocatoria

Se fá saber als socis que, en cumpliment de lo dispusat per l' article 26 dels Estatuts del Centre, lo diumenge vinent, dia setze, a les tres de la tarde, se celebrarà Junta general ordinaria en lo local de la Societat.

En dita Junta correspon elegir los següents càrrecs de la Junta Directiva: President, Bibliotecari, Conservador, Vocal segon y Secretari primer; de conformitat al article 19 dels meritis Estatuts.

Gerona 10 de Dezembre de 1894.—Per A. de la J. D.—Lo Secretari, Pere de Palol.

Secció Religiosa.

SANTS DE LA SETMANA.

Dissabte, 15.—S. Eusebi, mr.—*Dejuni.*
Diumenge, 16.—III de Advent. Sta. Albina, vg. mr. y santa Adelayda, emp.—(I. B.)

Dilluns, 17.—S. Llatzer, b. y cf. y sta. Bibina, vg. y mr.

Dimarts, 18.—Ntra. Sra. de la Esperança ó de la O.

Dimecres, 19.—S. Nemesi, mr. y santa Fausta, vg. y mr.—*Temps.*—*Dejuni.*—(I. B.)

Quart menguant a les 11 h. 3 minuts del matí, en Vi-

go.—*Frets.*

Dijous, 20.—S. Domingo de Silos, ab.

Divendres, 21.—(Abans †) S. Tomás, ap. y s. Severià bisbe y confesor.—*Temps.*—*Dejuni.*—(I. B.)—*Sol en Capricorni.*—*HIVERN.*

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en l' iglesia Catedral.
Demà comensaran en l' iglesia de St. Lluch.

Secció Comercial.

Mercat de Gerona del dia 8 de Dezembre.

Especies.	Mesures.	Pessetes.
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	13
Mestay.	"	11'50
Ordi.	"	8
Segols.	"	10'50
Civada.	"	7
Besses.	"	12'50
Mill.	"	13'50
Panis.	"	14'50
Blat de moro.	"	11'50
Fajol.	"	00
Llobins.	"	8'50
Fabes.	"	12
Fabó.	"	13
Fassols.	"	25'00
Monjetes.	"	23
Ous.	Dotzena.	1'00

Establiment tipogràfic del DIARIO DE GERONA.
Pujada de Sant g Feliu, núm.

SECCIÓ D' ANUNCIS

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

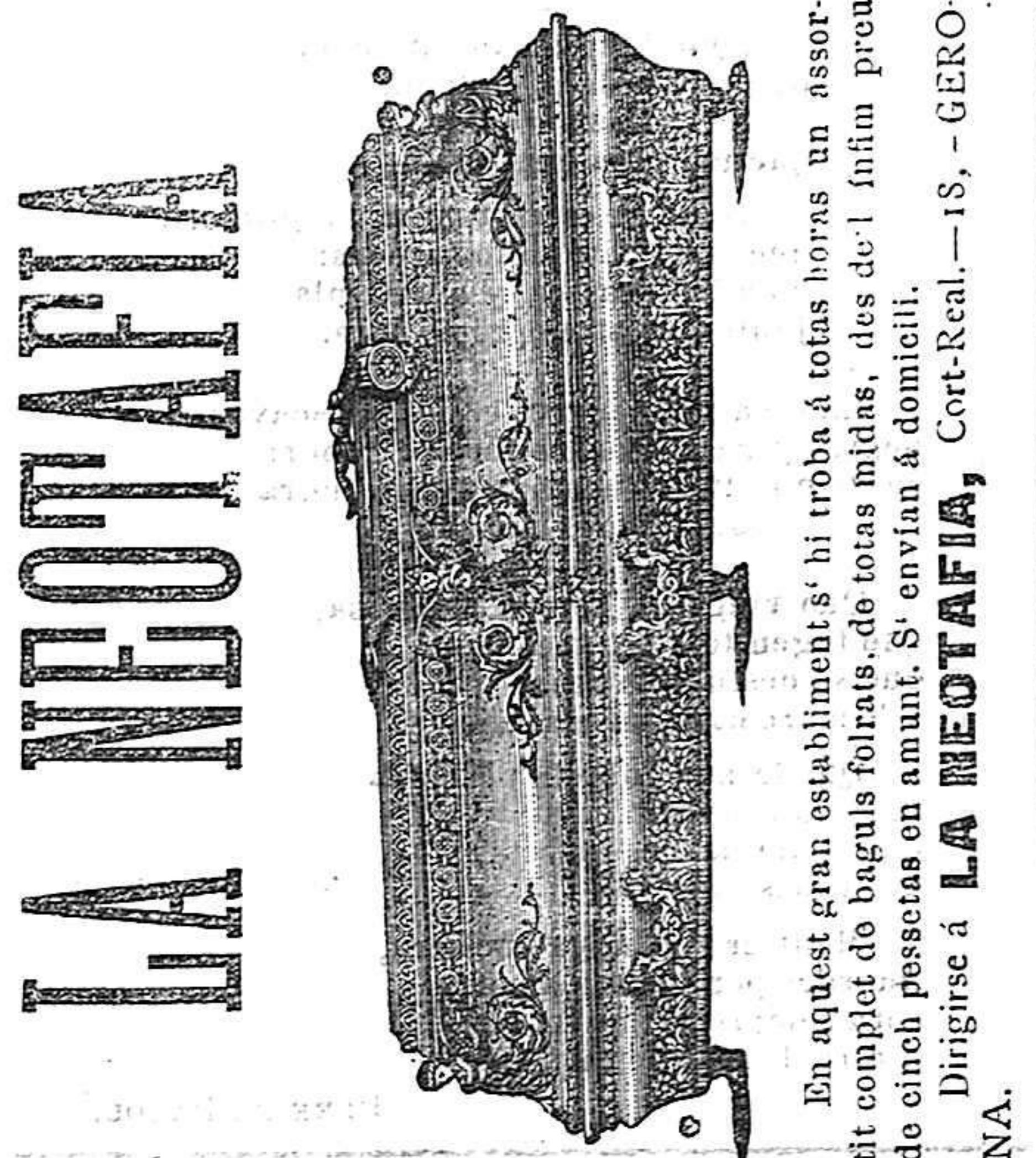
Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

UNIÓ CATALANISTA

CELEBRADA Á MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892.

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ells s' hi pronunciaren y llegiren, y las Bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de dos pessetes en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

En aquest gran establiment s' hi troba á totas horas un assortit complet de baguls folrats, de totas mides, des del infinit preu de cinc pessetes en amunt. S' envian á domicili. Dirigir-se á LA NEOTAFIA, Carrer Real, 18, GERONA.

ESTABLIMENT

TERÁPICH-SULFURÓS

dirigit per los Doctors

D. JOSEPH PUIGCARBÓ

D. AGUSTÍ BASSOLS Y PRIM,

Casp, 7 (junt al Teatre de Novetats). Teléfono, 301. BARCELONA.

Aquest establiment provehit de tots los avensos moderns, y també de perfeccionades calefacció y ventilació per medi del vapor, esta destinat á:

Hidroterapia

Duxes comuns y sulfuroses de totes classes (anémies, nervosis, gastralgies, reumatisme, neurasteria, etc.) y de les teràpies.

Balneoterapia

Banys comuns, sulfurosos, medicinals. Banys russos. Bany turch.

Neumoterapia

Ayre comprimit y rarefet, oxigeno, nitrógeno, atmosferes creosotades y altres. (Bronquitis, catarrus crónichs, tisis incipient, asma, etc.)

Sulfoterapia

Que consta de:

a) Aigues sulfuroses pera beguda; semblants á les de la Puda, Archena, Betelú, Bagnères de Luçon, etc. (Herpes, enfermetats secretes, limfatisme, escròfula, etc.)

b) Pulverisacions sulfuroses (Angina é irritacions herpètiques del canyó, faringitis, bronquitis, etc.)

c) Baus ó inhalació (Bronquitis, asma, tós herpes, etc.)

d) Vaporari ó inhalació difusa (Bronquitis, catarrus crónichs, coqueluche, etc.)

Aquestes aigues-dites Aigues sulfuroses de Barcelona—se usan ab èxit crexent en los molts casos en quins està indicat lo tractament sulfurós. També se despatxan embotellades.

Massoterapia

local y general (girades, torquedures, fractures, reumatisme, etc.)

Electroterapia.

Consulta de malalties cròniques y nervioses, per lo Director DR. PUIGCARBÓ, de les 11 del matí á la 1 de tarda y de 5 á 7 de la tarda.

Consulta de malalties de l' aparato respiratori, per lo Director de la secció neumoteràpica, DR. BASSOLS Y PRIM, de 10 á 12 del matí y de 6 á 7 de la tarda.

Establiment de Don Pere Prunell

S' hi trobará un gran assortit de camises, corbates, colls y punys, sedas y llanas y demés articles de novetat pera vestits de senyora.

PREUS LIMITADISSIMS

Voltas de la Rambla, cantonada al carrer de Besadó, 26, Gerona

Máximo Fernández

PERRUQUER DE S. M.

Aigua Minòxima vegetal pera tenyir lo cabell. No té rival en lo mon, perqué á més de sos efectes maravillosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent espeficich, se ven en dita perruquería,

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 24
GERONA

Grans rebaixas al engrós.

També s' troba en venda en dit establiment la

Tintura americana instantànea

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.

Serveys complets de cuyna. Cereria.

Instalacions de para-llamps, campanetas elèctriques y telèfons, á preus limitadissims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

DEL "CENTRE CATALA," de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la UNIÓ CATALANISTA

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catala» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo meller dels tònics reconstituyents coneguts, desperta la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristes), malalties mèdulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalescencies. Ampolla 10 rals.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fets per distingits facultatius han mostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (fumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, débilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Té un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals.

Ví de nou de kola GIMBERNAT

Cousiderat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit. Preu 8 rals.

Se venen al engrós

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA.

Al detall en totes les farmacies.

SUCURSAL JUNCOSA

Plaça de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucrecs y thés.

Banch Vitalici de Catalunya

Comp.ª general de segurs sobre la vida estableta á Barcelon.

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Desembre 1893	87.949.791'93	plus
Actiu en idem..	15.337.928'87	
Sinistres pagats fins à idem..	3.282.316'69	
Reserves ó fondos de segur à idem..	4.178.675'62	

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo dia fixat; ó, inmediatament d' ocurrer sa seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo dia fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

SEGURS TEMPORALS.—SEGURS DE SOBREVIVENÇIA

SEGURS MIXTOS Á CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta Província:

Joseph Coderc y Bacá, advocat.—GERONA.

Establiment y taller

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífics mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetas la pessa.

Cromos, motilluras, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economía

Gerona.—Baixada del Pont de pedra, 14

ACADEMIA DE TALL

y de confecció pera senyoretas, ab lo método més fàcil de tots los coneiguts y ab Real Privilegi, dirigida per l' autora de dit método

D. Carme Miró de Grau

Ab una sola llissó se poden tallar tota classe de premses interiors y exteriors.

Clessee de 11 á 12 y de 3 á 7.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 13, PRINCIPAL,

ESTABLIMENT

Dor Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S'han rebut las últimas novetats per la proxima temporada; los preus sumament econòmics.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS.

Especialitat en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

MOLÍ FARINER

SISTEMAS AUSTRO-HUNGARI Y DE MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema fan las moltas á preus sumament mòdichs.

SABATERIA

JOSEPH M. VENTÓS

Calsat per senyors, senyoras y nens.

Especialitat pera l' que s' encarregui expressament